

UDK 792.5(497.12):92 Neffat

Avtobiografija Antonia Neffata

Dolgoletni dirigent ljubljanske in pozneje ravnatelj mariborske Opere, Anton Neffat (1893—1950), bi dopolnil v letošnjem marcu osemdeseti življenjski praznik. Ob tej priložnosti objavljamo iz umetnikove zapuščine kratko avtobiografijo, ki jo je z naslovom »Življenjski podatki« sam napisal in podpisal 27. maja 1948, in pa seznam glasbenih del, ki jih je dirigiral; tudi ta seznam je pripravil ob istem času sam. »Življenjski podatki«, ki so bili očitno napisani »po naročilu« prav malo pred tem, ko se je umetnik poslovil od svojega dela in kmalu tudi od življenja, so posebej zanimivi iz dveh razlogov: pričajo nam o skromnosti Antonia Neffata, govore pa ne le o njegovem strokovnem delu, temveč tudi o njegovi vlogi v takratnem družbenem življenju. Če jih tako presojamo, so celo nekaj več: značilno pričevanje o prih povoju letih, ko je Neffat vodil drugo slovensko operno hišo; še posebno dragocen pa utegne biti prihodnjim raziskovalcem avtentični, skrbno sestavljeni pregled njegovega dela. — Prilagamo tudi popis zapuščine.

Rodil sem se 22. marca 1893 v Rovinju v Istri. Moj oče — kmečki sin iz Pazina — je bil državni uradnik, mati — rodom iz Gradiške ob Soči — hčerka mizarja Bressana in delavke Ilinčič iz Tolmina. Maturiral sem leta 1910 na realki v Gorici, ter šel po kratkem službovanju pri deželnem odboru v Gorici in namestništvu v Trstu na dunajsko glasbeno akademijo, da nadaljujem tam študije, katere sem začel pri goriški Glasbeni Matici in v Trstu (prof. Stele, Michl, Komel in Perinello). Prva svetovna vojna mi je načrte prekrizala. Rezervne oficirske šole v Slovenski Bistrici l. 1915 nisem dovršil, pač pa sem bil poslan kot p. v. (politisch verdächtig) na gališko fronto in v Brjusilovi ofenzivi (1916) ujet. V Rusiji sem prebil 3 leta v ujetništvu (Zabalkal, Berezovka), ter eno leto v jugosl. dobrov. korpusu (Tomsk). Po povratku v domovino l. 1920 me je zaneslo zopet k poklicu: od septembra 1920 sem bil v službi pri Narodnem gledališču v Ljubljani kot korepetitor in dirigent do osvoboditve. Od septembra 1945 dalje vodim pri SNG v Mariboru Opero. V dijaških letih me ni mnogo zanimala politika, dasi so bili v Gorici nacionalni, strankarski, socijalni in kulturni boji zelo ostro postavljeni: nacionalno in kulturno med Slovenci in Italijani, strankarsko med liberalci, klerikalci in socialisti, socijalno pa v delavskem gibanju v tovarnah papirja v Podgori in svile v Stražicah, kakor tudi v nastajajočih delavnicah solkanskih mizarjev, mirenskih usnjarjev itd.

Razumevanje in čut za delavca je izhajal z materine strani, ki je kot šivilja in hčerka mizarja znala marsikaj povedati o borbi za vsakdanji kruh. Oče

Anton Neffat

se je zaradi položaja v drž. službi nagibal bolj h meščanstvu, zato je zelo nasprotoval mojim načrtom, češ postal boš cigan, penzije ne boš imel, pijanec boš kot vsi umetniki itd. itd. Vendar me je občevanje z opernim pevcem J. Rijavcem, skladateljem M. Kogojem in mnogimi drugimi prepričalo, da bom v tem poklicu bolj koristil primorski slovenski skupnosti. Več razgledanosti v politiki mi je prineslo dijaško življenje na Dunaju med pisano družbo različnih narodnosti in slojev. V bogatem Dunaju sem se tudi naučil ceniti delo in najmanjši košček kruha, zato sem z lakkoto prenašal kasneje rusko ujetništvo. Najzanimivejši vtis, ki mi je ostal med bivanjem v Rusiji neizbrisno v spominu, je primerjava zapada z vzhodom: malenkostni zapadni človeček in mogočnost, obširnost ruske zemlje in veličina ruskega človeka. Ogromni ruski svet te prerodi! Po prihodu v domovino sem se z vnemo zanimal za vse, kar se je v Rusiji dogajalo, v delavske knjižnici v Ljubljani sem našel nekaj literature, toda vkljub temu so ostala vsa prizadevanja po študiju brezuspešna, kajti cenzura je prepovedala čitanje take vrste literature. Šele tov. Bernard me je po dolgih letih zanesljivo seznanil in obudil zanimanje za dogodke v Sovjetski zvezi, toda smelosti nisem imel, da bi se mu aktivno pridružil, ostal sem še nadalje simpatizer napredne ideologije. Leto 1941 je zahtevalo odločne opredelitve. Leta 1943 sem bil aktivno povezan v OF (matica gledališče) in v trojki izven hiše.

Svoje pomanjkljivo znanje nadomešcam in bogatim s prebiranjem strokovnih in ideooloških spisov Marxa, Engelsa, Stalina, Lenina, Tita, Kardelja, Djilasa

in drugih in s tem odstranjujem polagoma nedostatke meščanske vzgoje in miselnosti, kakor tudi neodločnost in malodušnost.

Neomajno vero pa imam v bodočnost naprednega človeštva. Zato se bom boril proti zaostalosti in mračnjaštvu, kakor tudi proti vsem sličnim in negativnim pojavom, ki zadržujejo pot k socijalizmu in komunizmu.

Maribor, 27. V. 1948

Neffat Anton

OPERE

Smetana: Prodana nevesta — dirigiral v Ljubljani, Mariboru, Rogaški Slatini, Trstu, na Reki, v Rušah in Hočah pri Mariboru.

Čajkovski: Jevgenij Onjegin, dirigiral v Ljubljani, Mariboru in Splitu.

Čajkovski: Pique-dame, dirigiral v Ljubljani.

Čajkovski: Jolanta, dirigiral v Ljubljani.

Dvořák: Rusalka, dirigiral v Ljubljani.

Dvořák: Jakobin, dirigiral v Ljubljani.

Rimski-Korsakov: Sneguročka, dirigiral v Ljubljani.

Rózycki Eros in Psyche, dirigiral v Ljubljani, Mariboru.

Gotovac: Ero z onega sveta, dirigiral v Ljubljani, Mariboru.

Zajc: Zrinjski, dirigiral v Ljubljani.

Gotovac: Morana, dirigiral v Ljubljani.

Hatze: Povratek, dirigiral v Ljubljani in Splitu.

Foerster: Gorenjski slavček, dirigiral v Ljubljani in Mariboru.

Osterc: Iz komične opere, dirigiral v Ljubljani in Mariboru.

Bravničar: Pohujšanje v dolini Šentflorjanski, dirigiral v Ljubljani.

Parma: Ksenija, dirigiral v Ljubljani.

Parma: Stara pesem, dirigiral v Ljubljani.

Molière—Škerjanc: Žlahtni meščan (scenska glasba), dirigiral v Ljubljani.

Verdi: Rigoletto, dirigiral v Ljubljani.

Verdi: Traviata, dirigiral v Ljubljani, Splitu, Dubrovniku, Rogaški Slatini in Mariboru.

Verdi: Aida, dirigiral v Ljubljani, Sarajevu in Splitu.

Verdi: Otello, dirigiral v Ljubljani in Splitu.

Verdi: Moč usode, dirigiral v Ljubljani.

Verdi: Ernani, dirigiral v Ljubljani.

Verdi: Ples v maskah, dirigiral v Ljubljani.

Rossini: Seviljski brivec, dirigiral v Ljubljani, Splitu, Dubrovniku, Kranju, Mariboru in Rogaški Slatini.

Rossini: Pepelka, dirigiral v Ljubljani.

Rossini: Viljem Tell, dirigiral v Ljubljani.

Donizetti: Lucia di Lammermoor, dirigiral v Ljubljani in Rogaški Slatini.

Donizetti: Don Pasquale, dirigiral v Ljubljani.

Donizetti: Linda di Chamounix, dirigiral v Ljubljani.

Bellini: Norma, dirigiral v Ljubljani.

Mascagni: Cavalleria rusticana, dirigiral v Ljubljani.

Leoncavallo: Bajaco, dirigiral v Ljubljani.

Ivan Čargo:
Neffat dirigira

Puccini: Tosca, dirigiral v Ljubljani in Mariboru.

Puccini: Mdm. Butterfly, dirigiral v Ljubljani, Splitu, Dubrovniku in Mariboru.

Puccini: Gianni Schicchi, dirigiral v Ljubljani, Mariboru in Splitu.

Puccini: Sestra Angelika, dirigiral v Ljubljani.

Puccini: Turandot, dirigiral v Ljubljani.

Cilea: Adrienne Lecouvreur, dirigiral v Ljubljani.

Gounod: Faust, dirigiral v Ljubljani, Mariboru in Splitu.

Flotow: Marta, dirigiral v Ljubljani in Subotici.

D'Albert: Nižava, dirigiral v Ljubljani.

Bizet: Carmen, dirigiral v Ljubljani.

Nicolai: Vesele žene windsorske, dirigiral v Ljubljani.

Křenek: Jonny svira, dirigiral v Ljubljani.

Ricci: Krišpin in botra, dirigiral v Ljubljani.

Wolf-Ferrari: Zvedave žene, dirigiral v Ljubljani, Splitu in Sarajevu.

Wolf-Ferrari: Suzanina tajnost, dirigiral v Ljubljani.

Massenet: Manon, dirigiral v Ljubljani.
Massenet: Werther, dirigiral v Ljubljani in Splitu.
Massenet: Žongler, dirigiral v Ljubljani.
Auber: Fra Diavolo, dirigiral v Ljubljani.
Thomas: Mignon, dirigiral v Ljubljani.
Délibes: Lakmé, dirigiral v Ljubljani.
Charpentier: Luiza, dirigiral v Ljubljani.
Mozart: Don Juan, dirigiral v Ljubljani.
Mozart: Beg iz Seraja, dirigiral v Ljubljani.
Weber: Čarostrelec, dirigiral v Ljubljani.

ORATORIJ

Sattner: Assumptio, dirigiral v Ljubljani (v operi).

BALETI

Rimski-Korsakov: Šeherezada, dirigiral v Ljubljani.
Čajkovski: Labodje jezero, dirigiral v Ljubljani.
Čajkovski: Hrestač, dirigiral v Ljubljani in Mariboru.
Kaan: Bajaja, dirigiral v Ljubljani.
Nedbal: Od bajke do bajke, dirigiral v Ljubljani.
Baranović—Zajc: Svatovac, dirigiral v Ljubljani.
Dohnányi: Pieretin pajčolan, dirigiral v Ljubljani.
Gluck: Don Juan, dirigiral v Ljubljani.
Ipavec: Možiček, dirigiral v Ljubljani in Mariboru.

OPERETE

Nedbal: Poljska kri, dirigiral v Ljubljani in Rogaški Slatini.
Kálmán: Marica, dirigiral v Ljubljani, Kranju in Rogaški Slatini.
Kálmán: Čardaška kneginja, dirigiral v Rogaški Slatini.
Strauss: Netopir, dirigiral v Ljubljani.
Strauss: Noč v Benetkah, dirigiral v Ljubljani.
Beneš: Sv. Anton, dirigiral v Ljubljani, Celju in Šibeniku.
Parma: Amaconke, dirigiral v Ljubljani.
Lehár: Dežela smehljaja, dirigiral v Ljubljani.
Lehár: Frasquitta, dirigiral v Ljubljani.
Millöcker: Dijak prosjak, dirigiral v Ljubljani.
Millöcker: Začaran grad, dirigiral v Ljubljani.

SIMFONIČNA DELA

Ipavec: Serenada za godalni orkester (Radio Ljubljana).
Bravničar: Burleska, Ljubljana.
Bernard: Scherzo, Maribor.
Bernard: Barcarola, Maribor.
Šantel: Istrska suita (Radio Ljubljana).

Osterc: Koral in passacaglia, Ljubljana.
Švara: Valse, Rogaška Slatina.
Leskovic: Domovina, Ljubljana.
Gotovac: Dubravka, Ljubljana.
Zajc: Graničarji (uvert.), Rogaška Slatina.
Čajkovski: Romeo in Julija, Maribor.
Čajkovski: V. simfonija, Rogaška Slatina.
Čajkovski: VI. simfonija, Rogaška Slatina, Maribor.
Musorgskij: Noč na Lisi gori, Ljubljana, Maribor, Postojna (jama).
Borodin: Stepa, Rogaška Slatina.
Balakirev: C dur simfonija, Ljubljana.
Rimski-Korsakov: Šeherezada, Radio Ljubljana, Kranj, Jesenice.
Glinka: Kamarinskaja, Ljubljana, Maribor.
Glinka: Ruslan in Ljudmila, Maribor.
Rahmaninov: Klavirski koncert v c molu, Radio Ljubljana.
Smetana: Vltava, Ljubljana, Maribor, Rogaška Slatina.
Smetana: Višehrad, Ljubljana.
Smetana: Češki logi in gaji, Radio Ljubljana.
Smetana: Tabor, Ljubljana.
Dvořák: IV. in V. simfonija, Rogaška Slatina.
Dvořák: Slovanski plesi (nekatere), Ljubljana, Rogaška Slatina, Maribor, Kranj, Jesenice.
Novak: Slovaška suita, Radio Ljubljana.
Berlioz: Faustovo prekletstvo (suta), Rogaška Slatina.
Franck: d mol simfonija, Rogaška Slatina.
Massenet: Scènes pittorèques, Ljubljana, Rogaška Slatina.
D'Indy: Caradec, Rogaška Slatina.
Bizet: L'Arlésienne, Ljubljana, Maribor, Rogaška Slatina.
Honnegger: Pacific, Ljubljana.
Saint-Saëns: Cello koncert, Dobrna.
Saint-Saëns: Le carnaval des animaux, Rogaška Slatina.
Grieg: Klavirski koncert, Rogaška Slatina.
Grieg: Norveški plesi, Rogaška Slatina.
Auber: Nema iz Portici, uvertura, Ljubljana, Rogaška Slatina.
Auber: Fra Diavolo, Ljubljana, Rogaška Slatina, Maribor.
Beethoven: Coriolan (uvertura), Rogaška Slatina.
Beethoven: Leonora (uvertura), Rogaška Slatina, Ljubljana.
Beethoven: IV. in V. simfonija, Rogaška Slatina.
Beethoven: VII. simfonija, Ljubljana.
Mozart: Figarova svatba (uvertura), Ljubljana, Rogaška Slatina.
Mozart: Don Juan (uvertura), Ljubljana, Rogaška Slatina.
Mozart: Čarobna piščalka (uvertura), Ljubljana, Rogaška Slatina.
Mozart: Beg iz Seraja (uvertura), Ljubljana, Rogaška Slatina.
Mozart: Klavirski koncert, Rogaška Slatina.
Haydn: Symphonie militaire, Rogaška Slatina.
Gluck: Ifigenija (uvertura), Rogaška Slatina, Ljubljana.
Schubert: h mol simfonija, Ljubljana, Rogaška Slatina.
Weber: Oberon (uvertura), Ljubljana, Rogaška Slatina.

Weber: Čarostrelec (uvertura), Ljubljana, Rogaška Slatina.
Wagner: Tanhäuser (uvertura), Rogaška Slatina.
Wagner: Meistersinger (uvertura), Rogaška Slatina.
Wagner: Rienzi (uvertura), Rogaška Slatina.
Wagner: Siegfried Idyll (uvertura), Rogaška Slatina.
Strauss Rich.: Salomin ples, Ljubljana.
Liszt: Klavirski koncert (es dur), Rogaška Slatina.
Mendelssohn: Violinski koncert, Rogaška Slatina.
Razne uverture Lortzinga, Rossinija, Verdija, Cherubinija in dr. ter mnogo valčkov Joh. Straussa, Waldteufela in dr.

Deloval sem nekoliko let kot korepetitor v operni šoli na ljublj. konservatoriju (Medvedova). Operno solo so takrat absolvirali: Gostič, Mezetova, Golobova, Dermota, Igličeva, Fratnikova in drugi.

V ljubljanski Operi sem vodil pet let operni zbor.

Dve leti sem vodil APZ.

V Mariboru sem organiziral leta 1945 mariborsko Opero, urejeval sem študijski material, vodil sem korepeticije, orkestralne vaje, zborovske vaje ter vodil vse operne predstave (razen Traviate, ki jo je dirigiral tov. Bernard), simf. koncerte, radio koncerte, mitinge po tovarnah in obratih. Pri tem težkem in odgovornem delu mi je pomagal tov. Bernard, ki je bil zelo vesten in sposoben tajnik in administrator. Mariborska Opera je dosedaj uprizorila sledeča opera dela:

V letu 1945—46

Prodano nevesto
Jevgenija Onjeginja
Gorenjskega slavčka
Traviato

V sezoni 1946—47

Mdm. Butterfly
Prodano nevesto
Traviato
Fausta
Trubadurja
V vodnjaku in Baletni večer
Tosco

V sezoni 1947—48

Era
Tosco
Rusalko

V tekoči sezoni pripravlja opera še Trubadurja, Fausta, Bohème, samostojni Baletni večer, Seviljskega brivca, Jevgenija Onjeginja (v novi inscenaciji in režiji), en simponični koncert ter teden slovanske opere (na Rotovžkem trgu).

Drago Zupan, Anton Neffat, Ciril Debevec

ZAPUŠČINA DIRIGENTA ANTONA NEFFATA V SGM

Jeseni 1967 je igralka Mira Danilova izročila Slovenskemu gledališkemu muzeju zapuščino svojega moža, katere popis tu objavljamo. Razen nje je v muzeju še nekaj njegovih pisem in korespondence iz drugih nahajališč ter precej listin iz arhiva uprave Narodnega gledališča med obema vojnoma.

1. denarnica za drobiž na zaklop;
2. vojaški razpoznavni medaljon iz prve svetovne vojne;
3. kuverta z dokumentacijo o gostovanju v Splitu od 11. do 22. aprila 1939.
4. 8 letakov ljubljanske Opere iz l. 1922;
5. 5 listov s scenskimi osnutki za »Trubadurja«;
6. še 9 plakatov ljubljanske Opere iz l. 1922 in 1923 ter plakat koncerta v Ročaški Slatini 1923;
7. opis situacij (scenskih) v »Trubadurju« (rokopis);
8. 2 zvezka bodisi nalepljenih bodisi le vloženih izrezkov iz časnikov (kritike);
9. 3 barvne skice za »Fausta«, 1 skica za »Prodano nevesto« pod milim nebom, načrt (tloris) za izvedbo »Fausta« na Turjaškem trgu, še en načrt za isto izvedbo, s svinčnikom narisana scena za »Fausta«, seznam sodelavcev, izvajalcev in prirediteljev »Fausta« (2 lista oz. 3 strani);
10. blok (zelen ovitek) s skicami in risbami;
11. slovenski prevod Hamleta (1899) z dovoljenjem deželne vlade za uprizoritev;
12. večji risalni blok s sivimi platnicami (akvareli in barvice);
13. rdeča mapa z vsebino »Sholarja« po dejanjih, notni material (verjetno kaj izvirnega) in prepisi iz »Teharskih plemičev«;
14. rjavkasta mapa: 2 izv. Universal-Bibliothek: Nani, Seelenstürme in več listov kompozicij na nemški tekstu iz l. 1927;
15. svetlosiva in rožnata mapa: opera »Ratcliff«, posvečena Miri — mnogo osnutkov, nemško besedilo po Heineju (1924);

16. rožnatobela mapa: Maša v E-duru, Gorica 1914;

17. rožnata mapa z naslovom »La Foresta« — besedilo in notni zapisi: »La Foresta«, 3 quadri simfonici per musica di Antonio Neffat, libreto di Guido Ganuzzi, 1913, Gorizia;

18. skoraj prazen blok manjše oblike v zelenih stranicah — vanj vloženi s skicami porisani listi (svinčnik) za »Trubadurja«;

19. mapa z naslovom »Rahab«; Universal-Bibliothek: »Rahab« (brošura), Neffatov prepis besedila Rahabe, nekaj strani notnega rokopisa;

20. rožnata mapa: 6 plakatov ljubljanske Opere 1924; plakat gostovanja v Splitu 1926; vsebina »Zvedavih žensk« in članek o Verdiju (rokopis); mapica z naslovom »Scenerija narod. gledališča v Ljubljani« z barvnimi in risanimi osnutki za »Traviato«, »Don Juana«, »Hamleta« itd.; članek v italijanščini: Cosi parla Zarathustra, poema simfonica di Riccardo Strauss;

21. rdečkasta mapa z naslovom Anton Neffat: Predikat. 1. dramatizacija po dr. Tavčarju (Grajski pisar), 2. dramatizacija po Jurčiču (Sin kmečkega cesarja);

22. svetlorjava mapa z naslovom Serbska raja — pesmi:

2 knjige lužiškosrbskih pesmi (tisk)

Neffatova instrumentacija lužiškosrbskih pesmi

dve skladbi brez naslova (instrumentacija)

Dekle na vrtu zelenem sedi (rokopis)

Godba pomladi (kantata za mešani zbor in veliki orkester po besedilu Srečka Kosovela), (rokopis)

Kje so moje rožice (rokopis)

Prišla je jesenska noč — Murn (rokopis)

Večerni hlad, za sopran in klavir — Kosovel (rokopis 1929)

Ples v rdečem, Pel bi — Kosovel (rokopis)

Soča voda je šumela (rokopis)

Srce je žalostno (rokopis)

Obični raj — koroška prastara melodija (rokopis)

Še kikelco prodala bom (rokopis)

Zagorski zvonovi (rokopis)

Rasti mi, rasti (rokopis)

Japonski crtež (rokopis)

Jesenski motiv — Sardenko (rokopis)

Jutrna pesem ribičev — Aškerc (rokopis)

Thema russe (rokopis)

Na vasi — Gorinšek (rokopis)

Pietà — Rilke (rokopis)

23. rjava mapa — material za opero »Županova Micka« do nastopa Tulpeneima: »Koku težku bom jest to srečno uro dočakal«. Predigra (instrumentirano), 1949, 1950;

24. v kartonskem ovitku: Zgodovina po predavanjih dr. Mantuanija, 1929 (rokopis); večglasje (verjetno zapis kakšnih predavanj), (rokopis); različni zapiski o umetnosti, o socialnem položaju slovenskih glasbenikov (rokopis); pravila Udruženja gledaliških igralcev (rokopis); »Ples v maskah«, musikalisch-esthetische u. Regiestudie in dodatki v slovenščini (rokopis);

25. ovitek v belem: osnutek opernega libreta »Kanonikus Martin« po motivih Herczegovega romana »Pogantok« — Ljubljana, januar 1950 (rokopis); skica za sceno Kanonika Martina (1 list, svinčnik); nekaj kompozicijskih poskusov, verjetno za Kanonika Martina;

26. mapa iz rjavega kartona, naslov: Neffat, 13 Mäntel (K. Blum); 13. Mäntel — instrumentacija (rokopis); Missa in honorem s. Marci, Ljubljana 1925 (rokopis); K. Blum: Die Mäntel (Universal-Bibliothek); Dreizehn Mäntel, partitura (v nemščini), 1941; vezana knjiga rokopisa partiture z naslovom »13 Mäntel, musikalisches Lustspiel in zwei Aufzügen«, Ljubljana 1941;

27. siva mapa: seznam knjig A. Neffata (knjige so zdaj v posesti Društva glasbenikov ali Akademije za glasbo);

28. povezano z vrvico:

1. Der Vezier von Lenkoran — material za orkester, prepis za vse instrumente, vse v rjavi mapi;

Dirigent Niko Štritof (drugi) vodi »tercet« dirigentov: Anton Neffat, Demetrij Žebre in Samo Hubad

2. vezana knjiga: Der Vezier von Lenkoran, klavirski izvleček opere z glasovi, zraven nekaj notnih skic za glasove, libreto v nemščini iz l. 1936 (rokopis); knjižna izdaja (Universal-Bibliothek) »Der Vezier von Lenkoran, türkische Komödie in vier Aufzügen von Mirza Leth-Ali Achondzade;

3. vezana knjiga — 404 strani notnih listov: popolna partitura z naslovom: »Der Vezier von Lenkoran«, komische Oper in zwei Aufzügen, fünf Bilder, orchesterpartitur, Ljubljana 1940 (rokopis).

L'autobiographie d'Anton Neffat

Anton Neffat (1893—1950), pendant de longues années chef d'orchestre de l'Opéra de Ljubljana et plus tard directeur de l'Opéra de Maribor, a écrit, deux ans avant sa mort, un bref article, intitulé »Données vécues«; en surplus, il a rédigé l'index complet de toutes les œuvres d'opéra, symphoniques et autres, qu'il avait dirigées à Ljubljana, Maribor et ailleurs. Les deux ouvrages conservés dans son héritage, sont publiés à l'occasion du quatre-vingtième anniversaire de l'artiste, qu'il n'a pas atteint de son vivant.